

УДК 531.8

В. Бондар

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя Україна

ФІЛОСОФІЯ ВІЙНИ

V. Bondar

THE PHILOSOPHY OF WAR

Ще в давнину Геракліт сказав «Війна - батько всього, цар усього; одних вона робить богами, других – людьми, одних робить рабами, а інших вільними».

Багато хто скаже, що війна це погане, жахливе явище. Що культура розвивається лише у мирний час. Це так, але у часи війни в народі народжуються та зростають сильні люди, які захищають свою Батьківщину. В війні проявляються та міцніють такі чесноти як братерство, мужність, пожертва собою заради загального успіху та майбутнього. Тобто, це той подразник, який спонукає та закликає нас до рішучих дій та виявляє ті цінності, про які ми б у мирний час навряд чи б здогадувались. І навіть у війні є закони честі та справедливості, негласні та неписані, але все рівно відомі кожному поважаючому себе воїну. Ворог долається й часом знищується, а деколи і до нього проявляється милосердя. Коли ти вже переміг суперника, не має сенсу виявляти зайву жорстокість. Лише той, хто в горнилі битви не піддався своїм інстинктам – по справжньому сильний.

Кожен з нас користується засобами зв'язку. Якщо по них нанести удар, то держава буде слабша. Саме знищення суцього, а не сутності є головним пріоритетом у війні. Якщо переможений народ є нездоланим, він швидко відновиться та стане сильнішим. М. Хайдеггер писав про те, що війна знищує те суще, що може оновитись в мирний час. «Цінне те, що оплачено кров'ю. Прекрасне те, в основі чого лежить самовідданий подвиг. Піднесене те, за що не шкода віддати безліч життів, - своє і чужі». Саме тому багато людей, які брали участь у бойових діях, сприймають як «своїх» лише братів по зброї. Те, що вони пережили, залишило свій відбиток у них в підсвідомості. Вони у мирний час почувають себе наче на війні, а на війні як вдома.

В філософії і психології зустрічається думка про те, що людська воля - це сила, При її зустрічі з перепоною виникає агон-сутичка. Якщо вона переважає силу перепони та відкидає її, то тоді виникає насилля, яке влаштовують над противником. Це і є злом. Це вже деструктивна поведінка, противник не має ні фізичних, ні духовних сил на відновлення, його воля знищена.

Я рахую, що важливим є таке поняття, як «військова культура», хоча немало мислителів не погодились би зі мною. Адже загальноприйнятою є думка, що культура – це зв'язки, які утворюються у тих обставинах, які повністю протилежні від війни. Але це, мені здається, помилково, тому що для багатьох народів війна стала фоном, на якому протікала їхня історія та життя.

Ще пару слів про важливий атрибут війни – зброю. В. Суханцева зазначає, що річ, як знак матеріальної культури скинула власну трансцендентність. Але як бути зі зброєю минулих століть, яка зараз є експонатами музеїв? Річ в тому, що вона вже втратила свої функції, її не використовують за призначенням. Вона є всього лиш відголоском, пам'ятником того минулого часу.

Література

1. Томас Гоббс, «Левіафан». К.: Дух і літера. 2000 р.
2. Хофмайстер Х. Воля до війни або безсилля політики. Філософсько-політичний трактат. СПб., 2006. С.22.С40.